

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ

Διήγημα Ούγγρικόν.

Τίς δὲν γνωρίζει ὁποῖος εἶνε ὁ βίος εἰς τὰς μικρὰς πόλεις; Ὁμοιάζει πολὺ πρὸς τὰ δι' ἄμμου ὠρολόγια. Ὅπως εἰς ταῦτα ἡ ἄμμος ἀθροῦσθω χύνεται ἐκ τῆς ἄνω σφαίρας εἰς τὴν κάτω, καὶ ἂν ἀναστρέψωμεν τὴν πυξίδα, ἐπαναλαμβάνεται ἡ αὐτὴ ἀκριβῶς ἐργασία — οὕτω καὶ εἰς τὰς μικρὰς πόλεις· ὅ,τι ἦτο χθὲς ἐπαναλαμβάνεται καὶ σήμερον, θὰ ἐπαναληφθῆ καὶ αὔριον... Καὶ τοῦτο ἐξακολουθεῖ πάντοτε. Ἐν τούτοις ἡ τοιαύτη ζωὴ εἰς τοὺς ἀγαθοὺς ἐκείνους ἀνθρώπους δὲν εἶνε ποσῶς φορτικὴ. Καὶ εἰς τὸ μᾶλλον ἀσήμαντον γεγονός, τὸ ὁποῖον οὐδεμιᾶς προσοχῆς εἶνε ἄξιον, αὐτοὶ εὐρίσκουσιν τοσοῦτον ἐνδιαφέρον, ὅσον καὶ ὁ κάτοικος τῆς πρωτεύουσας εἰς τὸν παραχώδῃ βρῶν τῶν πραγμάτων. Ὁ κύκλος τῶν εἶνε περιορισμένος, καὶ διὰ τοῦτο εἶνε πολὺ εὐτυχεῖς. Ὅστις δὲν ἔχει πολλὰς ἐπιθυμίας, ἀρκεῖται καὶ εἰς τὸ μικρόν.

Τοιοῦτος εἶνε ἐν γένει ὁ βίος εἰς τὰς μικρὰς πόλεις. Ἐνίοτε μεταξὺ τῶν κατοίκων κατ' ἐξαιρέσιν βιοῦσι τινὲς ὅλως διαφόρως τῶν λοιπῶν, μᾶλλον πολυπράγμονες καὶ ζωηροί· ἄλλοι ἄλλιν, ἀκόμη ἡσυχώτεροι καὶ τῶν μᾶλλον ἡσύχων, ζῶσι μεμονωμένοι. Οἱ πρῶτοι θεωροῦνται ὡς παραχώδεις καὶ ἐπισύρουσι καθ' ἑαυτῶν ἐπικρίσεις. Ὅσον διὰ τοὺς δευτέρους, μολονότι οὗτοι ἀποφεύγουσι τὰς γνωριμίας, θέλοντες νὰ παραστήσωσι τὴν ζωὴν αὐτῶν πλήρη μυστηρίων καὶ παρελθόντος θεελλώδους, ἀποκαλύπτουσι μυστήριόν τι, πολλὰκις ὅμως ἀνυπαρκτόν.

Ἐν τῇ τάξει ταύτῃ κατετάσσετο καὶ ὁ Ἀδάντης. Οὗτος ἦτο κύριος ἐκτεταμένων γαιῶν, ἀλλὰ κατὰ τὸ τεσσαρακοστὸν τῆς ἡλικίας του ἔτους, ἐπώλησε πάντα καὶ ἦλθεν ἐδῶ νὰ ἡσυχάσῃ. Ἐξῆ πολὺ λιτῶς ἐν μικρῇ οἰκίᾳ, οὐχὶ ἀναλόγως πρὸς τὴν μεγάλην περιουσίαν του. Πολὺ ὀλίγοι ἠδύνατο νὰ καυχῆθῃσι, ὅτι ἐπέτυχον νὰ ὀμιλήσωσι μετὰ τοῦ Ἀδάντη· καὶ διὰ τοὺς ἐγγυτέρους γείτονας, τοῦτο ἦτο πολὺ σπάνιον. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ Ἀδάντης δὲν εἶχε φίλους· οὐδεὶς δὲ ἐγνωρίζετι θετικόν περὶ τοῦ οἰκιστοῦ του βίου. Τὸ κατώφλιον τῆς οἰκίας του ἦτο ἀπροσπέλαστον εἰς τοὺς ἄλλους· ὁ μόνος πλησιέστερος πρὸς αὐτὸν ἦτο γέρον ὑπηρετῆς ἀπὸ μακρῶν χρόνων ὑπηρετῶν ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ Ἀδάντη.

Εὐνόητον ὅτι ἡ τοιαύτη τοῦ Ἀδάντη ζωὴ, ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν ὅλης τῆς πολιτείας. Καὶ τί δὲν ἔλεγον οἱ ἀγαθοὶ ἐκεῖνοι ἄνθρωποι! Ἐλεγον λ. χ. ὅτι ὁ Ἀδάντης πρὸ πολλοῦ, πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν, ἀπώλεσε τὴν γυναῖκά του, καὶ ἔκτοτε νομίζει ὅτι δι' αὐτὸν δὲν ὑπάρχει ἄλλος εἰς τὸν κόσμον.

Ἄλλοι διηγοῦντο ὅτι κατὰ τὴν νεανικὴν του ἡλικίαν διέπραξε μικρὰς ἀμαρτίας, τὰς ὁποίας ἐξ-αγνίζει τώρα.

Βεβαίως ὁ Ἀδάντης εἶχε κάτι τι· ἀλλὰ τοῦτο ἦτο οἶνιγμα εἰς ὄλους καὶ ὅσον καὶ ἂν προσεπάθουν δὲν κατώρθωναν νὰ εὗρωσιν αὐτό.

Ἐσπέραν τινά, ὅτε πυκνὴ ὀμίχλη ἐκάλυπτε τὴν πολιτείαν, ἠκούσθη κρότος διερχομένης ἀμάξης· οἱ περιεργοὶ κάτοικοι ἀψηφούντες τὴν βροχὴν καὶ τὸν βόρβορον, ἔτρεξαν νὰ ἴδωσι τίς ἤρχετο τοιαύτην ὥραν. Ἡ ἄμαξα ἔστη πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ Ἀδάντου. Μετ' ὀλίγον ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῆς ἀνὴρ τις ἡλικιωμένος, περιβεβλημένος μέλανα μανδύαν, ἐξήγαγε μικρὸν φανὸν καὶ παρατηρήσας τὸν ἀριθμὸν τῆς οἰκίας, ἀνέπνευσε ὡσεὶ εἶχεν εὑρεῖ τὸ ζητούμενον. Εἶτα ἐσήμανε τὸν κώδωνα τῆς οἰκίας. Μετ' ὀλίγα λεπτά ἤνοιξεν ἡ θύρα καὶ ἐφάνη ὁ γέρον ὑπηρετῆς μετὰ περιεργίας θεωρῶν τὸν ξένον.

— Ὁ κύριος Ἀδάντης εἶνε μέσα; ἠρώτησεν ὁ ξένος.

— Ναί, ἀπήντησεν ὁ γέρον, εἶνε εἰς τὸ γραφεῖόν του.

— Δόξα τῷ Θεῷ, προσέθηκεν ὁ ξένος καὶ προσελθὼν εἰς τὴν ἄμαξαν, προσεπάθει ν' ἀνασῆρη ἐξ αὐτῆς μακρὸν ξύλινον κιβώτιον. Τὸ κιβώτιον ἦτο κατὰ τὸ φαινόμενον πολὺ βαρὺ, ἀλλὰ ὁ ξένος δὲν ἐδέχηθ' τὴν βοήθειαν τοῦ ἀμαξηλάτου.

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ γέρον ὑπηρετῆς ὑπὸ περιεργίας κινούμενος προσῆλθεν εἰς τὴν ἄμαξαν καὶ ἔμαθε παρὰ τοῦ ἀμαξηλάτου ὅτι εἶνε πολὺ βαρὺ, καὶ ὅτι διόλου ἀπίθανον νὰ εἶνε τίποτε παράξενον πρᾶγμα, διότι εἶνε πολὺ βαρὺ, ἐπανελάθει ὁ ἀμαξηλάτης.

Ὁ ξένος μετὰ πολλοῦ κόπου ἐξήγαγε τὸ κιβώτιον καὶ προσεκάλεσε τὸν γέροντα καὶ τὸν ἀμαξηλάτην νὰ εἰσαγάγωσιν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτό. Μετὰ ταῦτα εἰσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Ἀδάντου.

— Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ ὀμιλῶ μετὰ τοῦ κυρίου Γεωργίου Ἀδάντου;

— Μάλιστα. Εἰς τὰς διαταγὰς σας.

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ λόρδος Δαθίδσον. Μὴ παρενεύσεθε διότι ὀμιλῶ τόσον εὐκόλως τὴν Οὔγγρικὴν· θὰ τὸ ἐννοήσητε ἅμα σὰς εἶπω ὅτι χάρις εἰς λίαν ἀγαπητόν μοι πρόσωπον ἔμαθον τὰ Οὔγγρικά. Μὲ συγχωρεῖτε νὰ καθίσω;

— Ναί, ἄς καθίσωμεν.

— Ἡ σύζυγός μου ἦτο Οὔγγρις γνησία. Ἐγνωρίσθη με αὐτὴν τὴν γυναῖκα, τὸν ἀδάμαντα ὄλων τῶν γυναικῶν, κατὰ πολὺ περίεργον σύμπτασιν. Εἶνε περίστασις ἐξ ἐκείνων, αἵτινες δὲν συμβαίνουσι πολὺ συχνά, καὶ δὲν ἔχω λόγους νὰ παραπονῶμαι δι' αὐτὴν· τούναντίον εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος. Μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ σὰς διηγηθῶ αὐτὸ τὸ συμβάν;

— Αυτό ἐξαρτᾶται ἀπὸ ὑμᾶς, μιλόρδε. Λέγετε· σᾶς ἀκούω.

— Ἐἶνε πολλὰ ἔτη ὅτε περιηγούμενος τὴν Εὐρώπην διήλθον διὰ τῆς Βούδα-Πέστης. Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἡ Βούδα καὶ ἡ Πέστη συνείχοντο διὰ ξυλίνης γεφύρας. Ἐσπέραν τινὰ ὅτε ἔβρεχε κρουνηδὸν καὶ ἔπνεε σφοδρὸς ἄνεμος, ἠναγκάσθην νὰ ὑπάγω πεζὸς εἰς Πέστην δι' ἐπείγουσαν ὑπόθεσιν μὴ ἐπιδεχομένην ἀναβολὴν. Εἰς τὰς ὁδοὺς ψυχὴ ζωσα δὲν ἐφαίνετο, ἀφοῦ καὶ οἱ φρουροὶ αὐτοὶ ἐκρύφθησαν ἀποφεύγοντες τὴν θύελλαν. Εἰς τὴν ἄκραν μιᾶς ὁδοῦ παρετήρησα γυναῖκα διευθυνομένην πρὸς τὸ αὐτὸ πρὸς ὃ καὶ ἐγὼ μέρος. Ἐτρεχε πολὺ ταχέως καὶ φθᾶσα εἰς τὸ μέσον τῆς γεφύρας ἐπήδησε τὰς κιγκλίδας καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸ ὕδωρ. Ἐγὼ χωρὶς νὰ χάσω καιρὸν ἐρρίφθην ἀμέσως εἰς τὸ ὕδωρ, ἵνα σώσω τὴν δυστυχή. Ἄν καὶ ἤμην ἄριστος κολυμβητῆς, μόλις ἠδυνάμην νὰ κρατῶμαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν κυμάτων. Ἐπὶ τέλους κατώρθωσα νὰ τὴν συλλίθω καὶ διὰ πολλοῦ κόπου ἔφθασα εἰς τὴν ὄχθην μὲ τὸ βαρὺ φορτίον. Δὲν θὰ περιγράψω τὸν μαρτυρικὸν μου ἀγῶνα πρὸς τὰ ἐξηγριωμένα κύματα τοῦ Δουνάβεως· παράδοξον πῶς δὲν ἐλιποθύμησα, ἅμα ἐπάτησα τὸ ἔδαφος. Ὅπωςδὴ ποτε ὅμως ἐξήλθον εἰς τὴν παραλίαν. Νὰ ἀναπαυθῶ δὲν ἦτο καιρὸς, καὶ κατάκοπος ὢν ἔπρεπε νὰ φέρω τάχιστα βοήθειαν εἰς τὴν σωθεῖσαν. Ἐκύτταξα περίξ μὴ τυχὸν ἴδω διαβάτην τινὰ.

Κατ' εὐτυχίᾳ σύμπτωσιν ἐράνη ἅμαξά τις· ἔκραξα τὸν ἀμαξηλάτην, καὶ τῇ βοήθειᾳ του ἐφέραμεν ἐντὸς τῆς ἀμάξης τὴν δυστυχή, καὶ διηυθύνθημεν πρὸς τὸν πλησιέστερον ἱατρόν. Τῇ συντόνῳ προσπαθείᾳ τοῦ ἱατροῦ ταχέως συνήλθην, ἀλλ' ὦ τῆς δυστυχίας!.. Ἡ ἄγνωστος κυρία δὲν ἦτο μόνον δυστυχὴς—ἦτο παράφρων!

Οὐδὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐξαγάγωμεν ἐκ τῶν λόγων τῆς. Εἰς τὴν ἐρώτησίν μου περὶ τοῦ ὀνόματος τῆς αὕτη ἀπήντησε: εἶμαι ἡ Μήδεια. Περιττὸν νὰ προσθέσω ὅτι αὕτη ἡ ἀπάντησις δὲν με ἱκανοποίησε ποσῶς.

Ἡ ἄσθενής διῆγε πολὺ ἡσύχως· ἀπεφάσισα νὰ λάβω αὐτὴν μαζὴ μου εἰς Ἀγγλίαν, καὶ ἐκεῖ νὰ ὑποβάλω αὐτὴν εἰς θεραπείαν, παρά τινι γνωστῷ ψυχιάτρῳ. Καὶ πόσον ἐπεθύμουν, πόσον καλὰ θὰ ἦτο, εἴν μετὰ καιρὸν ἐπιτευχθείσης τῆς θεραπείας ἐπιστρέψω αὐτὴν εἰς τὴν οἰκογενεῖάν της ὑγιᾶ!

Ἄμ' ἔπος ἅμ' ἔργον. Τὸ σχέδιον ἐπέτυχε. Ἡ δυστυχὴς ἐκείνη διῆγε τόσον ἡσύχως, ὥστε οὐδεὶς ποτε ἠδύνατο νὰ ὑποπτευθῇ τὸ φοβερὸν πάθημα. Μόνον οἱ ἀσυνάρτητοι λόγοι τῆς προέδιδον τὴν παραφροσύνην.

Ὅτε ἔφθασα εἰς Λονδίον ἐσκέφθην ὅτι ἡ θέσις μου ὡς κηδεμόνος ὑπὸ μίαν ἐποψίν ἦτο δυσάρεστος. Ἡ ἄσθενής ὠμίλει μόνον Οὐγγρικά, ἐν ᾧ ἐγὼ οὐδὲ λέξιν τῆς γλώσσης ταύτης ἐγνώ-

ρίζον. Ἀπεφάσισα ἐπὶ τέλους νὰ προσλάβω προγυμναστήν, τῇ βοήθειᾳ τοῦ ὁποίου ἤρχισα μετὰ ζέσεως νὰ μαθῶν τὴν Οὐγγρικὴν διὰ νὰ δύναμαι νὰ συνεννοοῦμαι μετὰ τῆς ἀσθενούς, καὶ νὰ εὐκολύνω οὕτω τὸ ἔργον τοῦ ἱατροῦ.

Παρήλθην ἐν ἔτος. Ἡ ἄσθενής ἰάθη ἐντελῶς καὶ μόνον ἔλαφρὰ συμπτώματα μελαγχολίας ἀνεμίμνησκον τὴν παρελθούσαν ἀσθένειαν. Μετ' οὐ πολὺ παρήλθε καὶ τοῦτο.

Δὲν δύναμαι νὰ ἐκφράσω τὴν χαρὰν, ἣν ἠσθάνθη, ὅτε ἐκείνη διὰ πρώτην φοράν μοι ὠμίλησε διὰ τῆς φυσικῆς, τῆς ἀργυροῦχου φωνῆς τῆς, ἐκ τῆς ὁποίας ἔλειπεν ἡ κακοφωνία ἐκείνη, τὸ σημεῖον τῆς παραφροσύνης. Οἱ ὠραῖοι βεμβαστικοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς μὲ προσεῖλκυσαν... κατεθέλχθην ὑπὸ τῆς ὠραίας Οὐγγρίδος. Ἀλλὰ μὲ συγχωρεῖτε, μοὶ φαίνεται, ὅτι ἡ διήγησίς μου σᾶς ἐνοχλεῖ. Σᾶς παρακαλῶ, μὴ στενοχωρεῖσθε...

Ὁ Ἀδάντης δὲν ἐνδοεῖ τίποτε ἀπολύτως· ἡ ἐπίσκεψις αὕτη, ἡ ἱστορία τῶν ἐρώτων του... τί πρὸς τὸν Ἀδάντην; Ἐκ φιλοφροσύνης ὅμως ἠναγκάσθη νὰ ὑπομείνῃ.

— Ἄ! τίποτε· ἐξακολούθησατε, μιλόρδε!

— Μόλις ἡ ἄσθενής μου ἀπέκτησεν ἐντελῶς τὰς φρένας, τῇ εἶπον· «καθὼς φαίνεται εἰς τὴν πατρίδα σας δὲν ἔχετε κανένα, τὸν ὁποῖον νὰ ἐπιθυμῆτε νὰ ἰδῆτε, καὶ ὁ ὁποῖος νὰ ἐνδιαφέρεται δι' ὑμᾶς ἢ νὰ φροντίξῃ;—Δὲν ἔχω κανένα, ἀπήντησε.—Μήπως θέλετε νὰ με ἀφήσετε;—Διόλου.—Τότε λοιπὸν θέλετε, ἐξηκολούθησα μὲ τρέμουσαν ἐκ τῆς συγκινήσεως φωνήν, νὰ γείνετε σύζυγός μου; Καὶ λέγων ταῦτα ἔλαβον τὴν χεῖρά τῆς. Αὕτη ἔκυψε σεμνῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ κοράλλινα χεῖλη τῆς ἐφέλλισαν μίαν μόνον λέξιν «Ναί.» Ἀχ! ἐκεῖνα τὰ ὠραῖα χεῖλη, ἐκεῖνοι οἱ γλυκεῖς ὀφθαλμοὶ...

Ὁ Ἀδάντης ὕψωσε τοὺς ὤμους· τί σχέσιν εἶχεν αὐτὸς μὲ τοὺς ἔρωτας τοῦ Ἀγγλου;

— Καὶ οὕτω ἐνυμφεύθη τὴν ὠραίαν Οὐγγρίδα. Ἐἶμεθα καθ' ὅλα εὐτυχεῖς. Ποτὲ δὲν ἠρώτησα αὐτὴν περὶ τῆς οἰκογενείας, περὶ τοῦ παρελθόντος αὐτῆς, καὶ οὔτε κἂν πλάγιως προσεπάθουν νὰ μάθω τι. Ἐνόησα ὅτι θὰ εἶχε σοβαροὺς λόγους νὰ κρύπτῃ τὸ παρελθόν τῆς καὶ δὲν ἠθελον ὡς ἐκ τούτου νὰ λυπηθῶ αὐτὴν χωρὶς καμμίαν ἀνάγκην. Ἡμῖν ἐντελῶς εὐδαίμων καὶ τοῦτο μοὶ ἦτον ἀρκετόν. Εὗρον πιστὴν φίλην καὶ καλὴν σύντροφον ἵνα διανύσω τὴν ἡκιστα ῥοδίνην ὁδὸν—τὴν τοῦ βίου. Αἱ πρόσδοσί μου ἤρκουν ἵνα ζῶμεν πλουσίως· καὶ δὲν ἐσκεπτόμεθα περὶ τῆς αὔριον.

Τώρα σᾶς παρακαλῶ νὰ εἰσθε ὑπομονητικώτερος· θὰ σᾶς διηγηθῶ τὸν ἐπίλογον τοῦ συμβεβηκότος τούτου.

Μέχρι σήμερον παρήλθον τρεῖς μῆνες καὶ δύο ἡμέραι, ἀφ' οὗτο ἀπέθανεν ἡ ἀγαπητὴ μου σύ-

ζυγος. Ἡ λύπη μου ἦτο ἀνέκφραστος· ἤδυνάμεθα νὰ ζήσωμεν πολλὰ ἀκόμη ἔτη εὐτυχεῖς!

Ἡ φωνὴ τοῦ λόρδου, τρέμουσα ἐκ συγκινήσεως, ἔγεινέ πω; ὑπόκωφος, ὡς ἂν ἐπνίγεται ἐντὸς τοῦ στήθους, ὅτε ὠμίλει περὶ τοῦ θανάτου τῆς γυναικός του. Ἐν τούτοις ἡ συγκίνησις ταχέως παρήλαθε καὶ ὁ λόρδος ἀνέλαθε τὴν συνήθη ἔκφρασιν.

— Ὅτε ἔπνεε τὰ λοίσθια, μὲ ἔκραξε καί μοι εἶπεν «Ἀγαπητέ μου, ἐφέρθης πρὸς ἐμὲ τόσον εὐγενῶς καὶ ἐγὼ σὲ ἠπάτησα δοῦσα τὴν χειρὰ μου. Διέπραξα μέγα ἀμάρτημα. Naί, σὲ ἠπάτησα. Διότι τότε ἐγὼ ἤμην ὑπανδρευμένη. Καὶ ὁ σύζυγός μου ζῆ ἀκόμη. Ὅταν ἀποθάνω, κάμε μου τὴν τελευταίαν χάριν — νὰ ἀποδώσῃς τὸ πτώμα εἰς τὸν σύζυγόν μου. Τὰς πληροφορίας περὶ τῆς διαμονῆς αὐτοῦ θὰ εὔρης ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ δέματος». Ταῦτα λέγουσα μοὶ ἐμεϊδίασε διὰ τελευταίαν φοράν καὶ μοὶ ἔρριψεν ἐν βλέμμα πλήρες ἀγάπης· ἐν πολῦτιμον δάκρυ ἀπεσπασθῆ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της... καὶ ἐξέπνευσεν...

Ψυχρὸς ἰδρῶς περιέρρευσε τὸ πρόσωπον τοῦ Ἀδάντη, καὶ ὅτε ὁ λόρδος ἐτελείωσε τὴν διήγησίν του, ἠγέρθη καὶ ἤρχισε νὰ περιπατῆ ἐντὸς τοῦ δωματίου ὡς παράφρων.

— Τί λέγετε, μιλῶρδε; ἦτο ὑπανδρευμένη; ἀνέκραξε διὰ φωνῆς ἀγωνιώσης.

Ὁ Ἄγγλος ἀντὶ ἀπαντήσεως ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου του δέμα, τὸ ὁποῖον τῷ ἐνεχείρισεν ἡ ἀποθανοῦσα σύζυγός του.

— Τὸ γνωρίζετε; ἠρώτησεν ἡσύχως τὸν Ἀδάντην, λάβετέ το παρακαλῶ. Ἐν αὐτῷ ἐκτὸς τῆς διευθυνώσεώς σας βεβαίως θὰ ὑπάρχουν καὶ ἄλλα ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα δὲν παρετήρησα. Τὸ κιβώτιον τὸ ὁποῖον ἐτοποθέτησα ἔξω τοῦ δωματίου περιέχει τὸ πτώμα τῆς ἀποθανούσης. Ἐγὼ ἐξέπλήρωσα τὸ καθήκόν μου, ἐκτελῶν τὴν τελευταίαν θέλησίν της. Λυποῦμαι πολὺ ὅτι σὰς ἀνησύχησα καὶ ὅτι σὰς ἔφερα οὐχὶ εὐχαρίστους εἰδήσεις. Πιστεῦω καὶ ὑμεῖς ἐὰν εἴσθε εἰς τὴν θέσιν μου θὰ ἐκάμνετε τὸ αὐτό. Ἄς ἀναπαυθῆ εἰς τὸ ἐδῶ νεκροταφεῖον κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν της. Ἡ γῆ τῆς πατρίδος εἶνε ἐλαφροτέρα τῆς ξένης. Ἐπαναλαμβάνω, λυποῦμαι ἐκ καρδίας διότι σὰς ἀνησύχησα καὶ σὰς εὐχαριστῶ. Ἦτο εὐγενῆς γυνὴ καὶ πιστὴ σύζυγος.

Λέγων αὐτὰς τὰς λέξεις ἔσφιγξε τὴν χεῖρα τοῦ Ἀδάντη, ὡσεὶ ἠυχαρίσται αὐτὸν διὰ τὴν καλοσύνην του· καὶ πρὶν ἢ ἀκόμη ὁ Ἀδάντης συνῆλθη, ὁ λόρδος εὗρισκετο ἐντὸς τῆς ἀμάξης.

Ὁ Ἀδάντης ἔμεινεν ὡς ἀπολιθωμένος· ἀκούων τὸν ἤχον τῆς ἀπομακρυνομένης ἀμάξης ἤρχισε νὰ συνέρχεται. Ἀντήχουν ἀκόμη εἰς τὰ ὠτὰ του αἱ λέξεις «ἦτο πιστὴ σύζυγος!» Ἄσυνειδήτως ἤνοιξε τὸ δέμα, τὸ ὁποῖον ἐκράτει μέχρι τοῦδε εἰς τὰς χεῖράς του. Ἐκεῖ εὔρεν ἐκτὸς ἄλλων καὶ μικρὰν σημείωσιν ὅπου ἦτο γεγραμμένον: «Ὅτι,

ἐχώρισεν ἡ ζωὴ θὰ τὸ ἐνώση ἐκ δευτέρου ὁ θάνατος».

Ὁ Ἀδάντης ἐξῆλθε τοῦ γραφείου καὶ ἐξερχόμενος προσέκρουσεν εἰς τὸ κιβώτιον· ἐν αὐτῷ περιείχετο μολυβδίνη νεκροδόχη. Ἀνοίξας αὐτὴν εἶδε τὸ ὠχρὸν πρόσωπον τῆς ὠραίας συζύγου του, ἣν εἶχεν ἀποβάλλει τῆς οἰκίας του πρὸ εἰκοσιν ἐτῶν ὀργισθεὶς ἀδίκως.

Ἀκόμη ἦτο ὠραία καὶ τὸ παγερόν ἐπὶ τῆς μορφῆς της μειδιάμα ἐφαίνετο ὅτι ἔλεγε: «συγχωρῶ καὶ ζητῶ συγχώρησιν». Ὡ! πόσον ἐπεθύμει ὁ Ἀδάντης νὰ ἀκούσῃ αὐτοὺς τοὺς λόγους ὅτε ἔζη ἡ σύζυγός του!

Ἐπῆρχεν ἄρα γε ἐν δάκρυ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Ἀδάντη, ὅτε οὗτος ταχέως καὶ μὲ βαρὺν στεναγμὸν ἔκλειε τὴν θυρίδα τῆς νεκροδόχης;

Maurice Jokai.

K. Γ.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΝΙΛΣΩΝ

Ἡ διάσημος αἰοδὸς Χριστίνα Νίλσων ἀπεφάσισε νὰ ἀποσυρθῆ εἰς Λονδῖνον, ἔνθα πρόκειται νὰ οἰκοδομηθῆ ἔπαυλιν ἐν τῇ συνοικίᾳ South-Kensington. Μία ἐκ τῶν ἀγγλικῶν ἐρημεριῶν, αἵτινες ἀναφέρουσι τὴν εἰδησιν ταύτην, παρέχει τὰς ἀκολουθοῦσας πληροφορίας περὶ τοῦ βίου καὶ τοῦ σταδίου τῆς αἰοδοῦ.

Ἡ Νίλσων ἐγεννήθη τῇ 20 Ἀπριλίου 1843 ἐν χωρικῇ καλύβῃ κειμένη ἐντὸς δάσους εἰς ὀλίγην ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Σουηδικῆς πολίχνης, τοῦ Βεξίου. Ἦτο τὸ ἕβδομον τέκνον πτωχοῦ δασοφύλακος, ὅστις μουσὸληπτος ἂν ἔπαιζε βιολίον, καὶ μετέδιδεν ἀλληλοδιαδόχως εἰς τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας του ὅτι ἐγίνωσκεν ἐκ τῆς μουσικῆς. Ἡ Χριστίνα ὑπερέβαλλε πάντας τοὺς ἀδελφούς της διὰ τῆς περὶ τὸ μανθάνειν εὐχερείας. Ἐπταετίς ἔτι ἔφαλλε τὰ ἄσματα τοῦ τόπου διὰ μικρᾶς, ἀλλὰ διαυγούς καὶ ἀκριβοῦς φωνῆς, συνοδεύουσα διὰ τοῦ οἰκογενειακοῦ βιολίου. Εἷς ἐκ τῶν ἀδελφῶν της συνέλαθε τὴν ἰδέαν νὰ ὠφεληθῆ ἐκ τῆς εὐφυΐας της, καὶ τὴν κατέπεισέ ποτε νὰ ὑπάγῃ μαζὴ του εἰς τὴν πανήγυριν τοῦ Βεξίου, ὅπως εἰ δυνατόν, ἐπιδειχθῆ δημοσίᾳ. Καὶ τὰ δύο παιδιά ἀνεχώρησαν διὰ μέτου τοῦ δρυμῶνος γυμνόποδα, διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν εἶχον ὑποδήματα. Ὁ πρῶτος αὐτῶν σταθμὸς ὑπῆρξε χωρίον τι, ἔνθα ἤρχισαν νὰ ψάλλωσιν ἐν πλήρει ὑπαίθρῳ, συνέλεξαν δ' ἐκ τῆς πρώτης ταύτης καλλιτεχνικῆς δοκιμασίας των τὸ σημαντικὸν ποσὸν ἑπτὰ σολδία. Οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχον εὔρεθῆ κύριοι τοσούτου κεφαλαίου.

Οἱ νεαροὶ φιλότεχνοι ἐξηκολούθησαν τὴν πορείαν των, ἀφίκοντο εἰς Βεξίον, καὶ ἐκεῖ πρὸ τῶν πανηγυριζόντων ὀμίλων ἐπανελάβον τὴν δοκιμα-